

tur : *quem frangimus*. Non enim loquitur universaliter de omni cibo, vel pane, sed de Eucharistico, quem in altari frangimus, id est, offerimus Deo, et oblatum distribuimus populo, ut supra dixi. Denique si argutatio hæc vim haberet, probaret quoque, Christum esse filium hominis, ut consideranti patchit.

VINDICÆ

PRO LIBRO SECUNDO

DE SACRAMENTO EUCHARISTIÆ

Ad CAPUT XXXIX.

Amesius dissimulans pro veritate Catholica stare consensum SS. Patrum, ex industria præterit que Bellarmius integro libro. II. per 39. capita ex iisdem produxit. Porro ea ad decem capita brevissime reduci possunt ; si præsentim ea argumento testimonia se ligantur, que præter simplicem assertioñem veritatis, argumentum continent, que falsam interpretationem excludant. I. Est eorum Patrum, qui expresse excludunt solam figuram ; ita Damascenus lib. IV. cap. 14. Ambrosius lib. VI. de Sacram. cap. 1. Epiphanius, Euthymius, Theophilactus etc. II. Quibus Patres docent Christum in Sacramento non solum fide, sed re ipsa nobis coniungi ; et non solum per voluntatum concordiam, sed etiam cum propria contactum nobis copulari. Ita Chrysostomus hom. 60. ad popul. Hilarius lib. VIII. de Trinit. Cyrilus lib. IV. in Joan. cap. 4. Cyrilus Hierosolymit. Cateches. 4. etc. III. Quibus Sancti exaggerant charitatem Christi, quia ne pastores oves suas, nec matres filios suos carnibus alunt. Ita S. Chrysostomus hom. 38. in Matth. XLV. in Joan. Augustinus epist. 120. cap. 27. IV. Quibus rationes reddunt, ob quas Christus voluit sub speciebus panis et vini, et non in propria specie nobiscum manere, et ad manducandum ac bibendum dari, scilicet ut fides probaretur et exerceretur, et ut sine horrore caro et sanguis eius sumeretur. Ita SS. Ambrosius, Damascenus, Augustinus, Cyrus, Theophilactus etc. V. Quibus dicunt in hoc Sacramento grande quoddam intervenire miraculum divinae omnipotentiæ opus ; quod certe stare nequit cum sola significatio panis, qua non est nisi denominatio extrinseca, nec umbram Calvinistica signi nihil tale secum patiuntur.

Porro etsi Amesius de SS. Patrum suffragio parum sollicitus, ea plane dissimularit,

(forte non tam ideo quod compendiaria tractatio id non pateretur, quem quod non multo ante videret supremum conatum Philipp. Mornæi de Plessis ab Emin. Card. Perronio, non modo in collatione coram Henrico M. rege Christianissimo habita, sed etiam justo volumine de S. Eucharistia validissime esse profligatum) ; non tamen reliqua Sacramentariorum natio sibi acquirendum putavit. Prodit ante sexenium Daventria spissum volumen Edmundi Albertini apud Parisienses Ministri, anno 1632. ibidem vita functi. Hoc de « Cœne Dominiæ Sacramento » opus, tribus libris absolutum, David Blondellus non sine Thrasonicaprefatione evulgavit. Ait inter cetera : « Jacobi Davii Cardinalis Perronii editis tunc temporis (1618). Operibus triumphabunda in Gallia nostra, pars Pontificia exultabat ; jamque latum Peana canere exorsa, damnatos ab universo veterum concilio Protestantes, assertumque ab ipsis Apostolorum temporibus transubstantiationis dogma presidente in clamabat. Illata veneranda antiquitati injuriam ulcisci certus, cum emerito, cui neminem occursum sperabant adversari, congregati optima cause fiducia tiro noster (Albertinus) ausus, gratulantibus nostris, stupentibus Pontificis partis hominibus optima spolia retulit. Ad plenam Protestantum victoriam et inter necinam contra stantium cladem satis esse videri non sine causa potuisset, quod illæ ipsæ veterum phalanges, quæ sub festis Transubstantiatorum signis obstantia quecumque protritæ videbantur, socias iis, quos oppugnantes credebantur, dextræ porrigerent etc. » Ita triumphat ante victoriam Sacramentarius de opere quod vocat « absolutissimum ». Fafeor, produxit hic auctor pro heresi Sacramentaria fucanda, quidquid producibile videtur ; impro labore, ultra triginta annos (juxta computum Blondelli) omnes angulos Ecclesiasticæ traditionis de hoc argumento rimatus est ; alieno quoque malo eductos, pauciora, quam olim Plessius ; aperta crimina falsi, in Patrum et Theologorum testimonis allegandis admisit ; verum passim fidiculis equoleoque subiectit, ut ea ad mentem suam loqui cogeret : paralogismis, maledictis, thrasonis mis indulgens, eo tandem prorupit impudentiæ, ut famosum illud *Sacramentorum* nomen, jure optimo maximo Beren-

garianis illis seu Calvinianis Tropistis debitu, non erubuerit Catholicis, tamquam novi et prorsus inauditi Sacramenti generis inventoribus tribuere. Oblitus nimur, quod Zwinglius ipse in lib. de vera et falsa Religione professus fuerit : « Tempore Augustini opinionem de carne corporali jam victricem fuisse » : quod Rudolphus Hospiianus in hist. Sacramentariae part. I. lib. IV. cap. 2. indignabundus seripserit : « Confirmare superstitionis hominum (hoc est, Latina, Graecæ, barbaræ Ecclesiæ, fidem, quin et Lutheranorum ac qualiumcumque Christianorum non Sacramentariorum) sententiam phrases hyperbolicas primitive Ecclesie Patrum, SS. Cypriani, Ambrosii, Chrysostomi, Cyrilli, Augustini etc. quibus majestatem et venerationem huic Sacramento conciliare voluerunt, et homines docere, non nuda et inania signa in Cena proponi etc. ». Quod Witakerus, Beza, Humfredus, Acontius, aliqui Calvinistæ (quorum verba recitat Bererus Tr. I. sect. 3. subs. 13.) dudum ut « perniciosissimum consuetudinem » damnarunt conatum eorum, « qui auctoritatibus Patrum omnia replent, ac ita se quodammodo suamque Ecclesiam perdunt » ; Cum (ut Vedelio objicunt fratres remonstrantes in suis vindicis pag. 82.) « antiquitatis Ecclesiasticae auctoritate pugnare non sit Reformatorum, sed Pontificiorum ; et ex Patrum erroribus Religionis Pontificis cento consutus sit », ut loquitur Witakerus. Sed non est opere pretium de illa perversione non modo SS. Patrum, sed etiam quorundam Scriptorum, ope omnipotens illius et flagitosæ ~~reprobaverat~~ recentiores inter sectarios frequentata pluribus dissevero. Numquam, opinor, Lutherus quantumcumque audacissimus, polliceri sibi ausus fuisset, quod ejus posteritas tam facile assecuraret ; nempe commenta sua quantumcumque non modo veritati, sed etiam invicem contraria, SS. Patrum testimoniis non minus ac SS. Scripturæ verbis convestire. Nemo tamen nisi vecors aut stupidus ea jactatione poterit moveri, postquam Hieronymus Zanchius inter proceres Sacramentarios haud postremus, candide, omnium Confratrum Evangelicorum nomine professus est : « Patres jactamus, cum nihil minus, quam illorum doctrinam sequi velimus ». Et hæc de SS. Patribus.

VINDICÆ

PRO LIBRO TERTIO

DE SACRAMENTO EUCHARISTIÆ

Ad CAPUT III.

Nou impicare, quin unum corpus simul sit in pluribus locis, probatur :

I. — Ex Matth. x. Apud Deum omnia possibilia sunt. Idem habetur Marc. XIV. et Luc. I. Id autem omne existere potest, quod in sua ratione non dicit non esse, sed tantum esse. Neque habet hic Amesius quidquam præter nudam antithesen. Quodsi dicant Sacramentarii, implicare contradictionem, ut unum corpus sit in pluribus locis. Contra est I. Qui principium eorum est, nihil esse credendum sine verbo Dei : At hoc nequam exigit a Dei omnipotencia, unum corpus esse in pluribus locis. Contra 2. Quia qui hoc Dei potentie tribuit, Deum exaltat, hominem deprimit, cum fateatur Deum plura posse facere, quam non intelligamus : Ergo id dicendum est. 3. Illa tantum implicat contradictionem, quæ pugnat cum essentia rei, ita ut dicatur : res esse, et non esse : At esse in loco non est de essentia corporis, sed quid extrinsecum, et accidentarium : nam ultimum celum est verum corpus, et non est in loco : ergo etc. Amesius I. : « Non illa sola implicat contradictionem, quæ pugnat cum essentia rei (Bellarminus sophistice hoc in loco nugatur : Et Bellarminus solide, et vere hoc argumentatur) ; implicatur hic contradictione, et tamen Sophistica non est de essentia Bellarmini ». Resp. : Amesius revera hic sophistica, immo pueriliter nugatur : Non enim hic sermo nobis est de contradictione formalis conceptum, seu enuntiationum, ubi una negat, quod altera affirmit ; sed de ipsa contradictione objectiva. In pri-

TOM. VII.

38